

PREDLOG

**UREDBA O IZVAJANJU ZAKONA O MEDNARODNEM RAZVOJNEM
SODELOVANJU IN HUMANITARNI POMOČI REPUBLIKE SLOVENIJE**

PREAMBULA, NASLOV IN BESEDILO ČLENOV

Na podlagi 7. člena, tretjega odstavka 10. člena in tretjega odstavka 11. člena Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči (Uradni list RS, št. xx/xx, ZMRSH) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o izvajanju Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije

**1. člen
(vsebina)**

Ta uredba podrobneje določa oblike in načine izvajanja in financiranja mednarodnega razvojnega sodelovanja, vključno z mednarodno humanitarno pomočjo (v nadaljnjem besedilu: razvojno sodelovanje).

**2. člen
(oblike in načini izvajanja dvostranskega razvojnega sodelovanja)**

Dvostransko razvojno sodelovanje se izvaja na naslednje načine:

- a) načrtovanje, izvajanje in financiranje razvojnih programov in projektov v partnerskih državah, ki poteka predvsem v obliki:
 - opravljanja storitev in dobave blaga,
 - namenskih prispevkov preko mednarodnih organizacij, institucij in skladov,
 - donacij izobraževalnim, zdravstvenim, raziskovalnim, družbenim, kulturnim ali drugim sorodnim institucijam v partnerskih državah in
 - zagotavljanja finančnih storitev, predvsem posojil in garancij;
- b) sodelovanje strokovnjakov iz Republike Slovenije v obliki:
 - napotitev v mednarodne organizacije, pri čemer se smiselno uporablja zakon, ki ureja napotitev oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije in
 - sodelovanja pri mirovnih in humanitarnih operacijah in napotitev strokovnjakov iz Republike Slovenije k sodelovanju v mednarodnih razvojnih in humanitarnih operacijah, pri čemer se smiselno uporablja zakon, ki ureja napotitev oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije, in upošteva strategijo, ki ureja sodelovanje Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah;
- c) izobraževanje in usposabljanje posameznikov ter zaposlenih pri organizacijah ali institucijah iz partnerskih držav;
- d) znanstveno sodelovanje v obliki prenosa znanja in tehnologij v partnerske države.

3. člen **(oblike in načini izvajanja večstranskega razvojnega sodelovanja)**

Večstransko razvojno sodelovanje se izvaja na naslednje načine:

- a) vplačila kapitala in financiranje mednarodnih organizacij, institucij in skladov, ki so upravičeni izvajati razvojno sodelovanje v skladu s pogoji Odbora za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj v skladu z zakonom, ki ureja mednarodno razvojno sodelovanje;
- b) sodelovanje strokovnjakov iz Republike Slovenije, v obliki kot je opredeljeno v točki b) drugega člena te uredbe.

4. člen **(ostale oblike in načini izvajanja razvojnega sodelovanja)**

Ostali načini izvajanja razvojnega sodelovanja obsegajo:

- a) sodelovanje s pravnimi osebami ali samostojnimi podjetniki v Republiki Sloveniji, ki delujejo na področju razvojnega sodelovanja, ki se izvaja v obliki:
 - usposabljanja zaposlenih,
 - zagotavljanja finančnih sredstev v skladu z veljavnimi predpisi in
 - zagotavljanja materialnih možnosti za njihovo delovanje, skladno z določbami zakona, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti;
- b) priprava analiz s področja razvojnega sodelovanja;
- c) ozaveščanje v Republiki Sloveniji o pomenu razvojnega sodelovanja.

5. člen **(javni poziv)**

- (1) Proračunski uporabnik lahko izvede javni poziv za sofinanciranje programov ali projektov razvojnega sodelovanja izvajalcev, kot so opredeljeni v zakonu, ki ureja mednarodno razvojno sodelovanje (v nadaljnjem besedilu: prijavitelji). Pri izvedbi javnega poziva se smiselno uporablja določbe o javnem razpisu, kot izhaja iz podzakonskega akta, ki ureja postopke izvrševanja državnega proračuna.
- (2) Proračunski uporabnik lahko sofinancira le programe ali projekte, ki:
 - so bili izbrani na javnem razpisu ali po drugem podobnem postopku, ki ga je izven Republike Slovenije izvedel drug sodelujoči financer,
 - so skladni z resolucijo, strateškimi dokumenti in vsebinskimi izhodišči razvojnega sodelovanja,
 - na dan objave javnega poziva še niso zaključeni; šteje se, da je program ali projekt zaključen, ko se izteče obdobje trajanja programa ali projekta, ki je določeno v pogodbi prijavitelja z drugim sodelujočim financerjem.
- (3) Proračunski uporabnik sredstva za sofinanciranje nameni le za kritje stroškov, ki jih je prijavitelj plačal iz lastnih sredstev in niso kriti s sredstvi, ki jih je prispeval drug sodelujoči financer. Razpoložljiva sredstva vsakokratnega javnega poziva se prijaviteljem razdelijo v enakem deležu od vrednosti upravičenih stroškov posameznega prijavitelja. Delež se določi glede na razmerje med vrednostjo razpoložljivih sredstev in skupno vrednostjo upravičenih stroškov vseh prijavljenih programov ali projektov prijaviteljev, ki izpolnjujejo pogoje vsakokratnega javnega poziva.
- (4) Prijava za sofinanciranje programa ali projekta mora biti ustrezno utemeljena in dokumentirana. Vsebovati mora natančne podatke o:
 - predlagatelju,
 - pogodbi z drugim sodelujočim financerjem,

- programu ali projektu s področja razvojnega sodelovanja, ki ga prijavlja,
 - drugih subjektih, ki program ali projekt sofinancirajo,
 - postopku, po katerem je subjekt iz prejšnje alineje izbral program oziroma projekt in
 - časovni opredelitvi aktivnosti in finančnem vrednotenju.
- (5) Prijavitelji vložijo prijave v roku, ki ga določi proračunski uporabnik v vsakokratnem javnem pozivu, in ne sme biti krajši od 15 dni od objave javnega poziva.
- (6) Za dodelitev sredstev se sklene pogodba o financiranju med proračunskim uporabnikom in prejemnikom.

6. člen

(naloge nosilca javnega pooblastila za izvajanje razvojnega sodelovanja)

Naloge nosilca javnega pooblastila so:

- priprava predloga programa dela v skladu s prioritetami in vsebinskimi izhodišči razvojnega sodelovanja Republike Slovenije ter priprava programov ali projektov na podlagi potrjenega programa dela,
- vodenje postopkov za dodeljevanje sredstev, s katerimi razpolaga nosilec javnega pooblastila za izvajanje programov ali projektov razvojnega sodelovanja,
- spremljanje, nadzor in poročanje o izvajanju programov ali projektov razvojnega sodelovanja ter porabi sredstev financerju in nacionalnemu koordinatorju,
- ozaveščanje javnosti na področju slovenskega razvojnega sodelovanja, prispevanje k njegovemu ugledu in poročanje o ozaveščanju nacionalnemu koordinatorju,
- objava ažurnih podatkov o stanju programov ali projektov razvojnega sodelovanja na svoji spletni strani;
- spremljanje in vrednotenje učinkov izvedenih programov ali projektov razvojnega sodelovanja.

7. člen

(merila in pogoji za financiranje ali sofinanciranje programov ali projektov nosilcev javnih pooblastil in ustanov)

- (1) Pogoji za financiranje ali sofinanciranje programov ali projektov so:
- skladnost programa ali projekta z resolucijo, strateškimi dokumenti in vsebinskimi izhodišči razvojnega sodelovanja,
 - dokazana skladnost programa ali projekta z nacionalnimi prioritetami partnerske države,
 - razpoložljivost sredstev v finančnem načrtu proračunskega uporabnika, ki financira program ali projekt,
 - pravočasno posredovanje poročil o izvajanju programov ali projektov in porabi sredstev financerju in nacionalnemu koordinatorju, skladno s pogodbami o financiranju, če so bile te v preteklosti že sklenjene,
 - programi ali projekti so opredeljeni v potrjenem programu dela,
 - zaključeni ali tekoči programi ali projekti se izvajajo oziroma so se izvedli v skladu z roki iz potrjenega programa dela.
- (2) Poleg pogojev iz prvega odstavka tega člena je pogoj za financiranje ali sofinanciranje programov ali projektov nosilca javnega pooblastila izpolnjevanje nalog iz 6. člena te uredbe, če je nosilec javnega pooblastila v preteklosti že opravljal naloge na podlagi javnega pooblastila.
- (3) Merila za financiranje ali sofinanciranje programov ali projektov so:
- prispevek k blaginji v partnerski državi ali regiji,
 - izboljšanje življenjskih pogojev v partnerski državi ali regiji, predvsem za ženske in otroke,
 - krepitev enakosti spolov in opolnomočenje žensk,
 - spoštovanje pristopa, ki temelji na človekovih pravicah,
 - ustvarjanje novih in kakovostnih delovnih mest v partnerski državi ali regiji,
 - spoštovanje družbene odgovornosti gospodarskih družb
 - boljši dostop do zdravstva ali izobraževanja,

- pospeševanje gospodarske rasti in povečanje konkurenčnosti gospodarstva partnerske države ali regije,
- pomen in usklajenost z razvojnimi potrebami širše regije,
- spodbujanje razvoja dobrega upravljanja in izgradnje institucij,
- usklajenost z aktivnostmi drugih izvajalcev v partnerski državi ali regiji,
- opredeljenost (jasnost, konkretnost) in merljivost rezultatov,
- ustrezna časovna opredelitev rezultatov in izvedljivost v predloženem časovnem okviru,
- zadostnost virov za izvedbo,
- sofinanciranje programa ali projekta tudi s strani drugega sodelujočega financerja,
- opredelitev tveganj in scenarijev za odziv na ta tveganja,
- prenos novih tehnologij in znanj v partnersko državo ali regijo, vključno s potrebnim usposabljanjem,
- vpliv prenosa tehnologij in znanj na gospodarsko rast v partnerski državi ali regiji,
- povečanje uporabe obnovljivih virov energije ali zmanjšanje porabe energije,
- ohranjanje okolja in spodbujanje trajnostne rabe naravnih danosti partnerske države ali regije,
- zmanjševanje onesnaženosti okolja, količine odpadkov ali emisij,
- finančna trajnost projekta,
- ustreznost finančne konstrukcije programa ali projekta, vključno z navedbo vseh investicijskih stroškov, specifikacijo blaga ali storitev, viri financiranja in stroškovno učinkovitostjo projekta,
- usposobljenost izvajalca in njegovih partnerjev ter zadostnost njihovih referenc.

8. člen **(končna določba)**

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za sprejetje Uredbe o izvajanju Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Uredba) je 7. člen v povezavi s tretjim odstavkom 10. člena in tretjim odstavkom 11. člena Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Uradni list RS, št. xx/xx, v nadaljnjem besedilu: ZMRSH).

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Rok za sprejetje Uredbe, določen v 18. členu ZMRSH, je šest mesecev po uveljavitvi predmetnega zakona.

3. Splošna obrazložitev v zvezi s predlogom predpisa, če je potrebna

Splošna obrazložitev predloga uredbe ni potrebna.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

Posledice za posamezna področja so bile celovito predstavljene v predlogu zgoraj navedenega zakona.

5. Izjava o skladnosti predloga predpisa s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive

Predlog Uredbe je skladen s pravnimi akti Evropske unije in ne prenaša določb direktiv.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu

Gre za napovedni člen, ki navaja predmet urejanja Uredbe. Uredba podrobneje ureja oblike in načine izvajanja in financiranja mednarodnega razvojnega sodelovanja, vključno s humanitarno pomočjo (v nadaljnjem besedilu: razvojno sodelovanje).

Uredba podrobno predpisuje vse oblike in načine, na katere lahko izvajalci izvajajo razvojno sodelovanje in ki jih proračunski uporabniki lahko financirajo. Izvajalci in proračunski uporabniki so podrobneje opredeljeni v ZMRSH. Zaradi večje jasnosti in zakonske delitve razvojnega sodelovanja na večstransko in dvostransko, Uredba ti področji obravnava v ločenih členih. Kot eden izmed segmentov izvajanja razvojnega sodelovanja je podrobneje urejeno tudi javno pooblastilo za izvajanje razvojnega sodelovanja.

Nadalje so, glede na določila ZMRSH, podrobneje urejeni nekateri postopki financiranja razvojnega sodelovanja. Tako je podrobneje opredeljen javni poziv za sofinanciranje programov ali projektov. Prav tako so podrobneje razdelana merila in pogoji za izbor programov ali projektov nosilcev javnih pooblastil ter ustanov.

K 2. členu

Dvostransko razvojno sodelovanje je usmerjeno v partnersko državo v razvoju, uvrščeno na seznam držav prejemnic uradne razvojne pomoči Odbora za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Partnerske države so izbrane skladno z določili veljavne resolucije in strategije o razvojnem sodelovanju.

Določba drugega člena postavlja formalni okvir (oblike in načine) razvojnemu sodelovanju s partnersko državo ali skupino le-teh, medtem ko vsebino tega sodelovanja usmerja zgoraj omenjena resolucija z vsebinskimi prioritetami.

Dvostransko razvojno sodelovanje se tako izvaja z načrtovanjem, financiranjem in izvajanjem razvojnih programov ali projektov, izobraževanjem in usposabljanjem, materialno pomočjo ter znanstvenim sodelovanjem.

Dvostransko razvojno sodelovanje se izvaja tudi v obliki sodelovanja slovenskih strokovnjakov v mednarodnih organizacijah ali mednarodnih operacijah. Pri tem sodelovanju gre za napotitve, pri katerih se smiselno uporablja zakon, ki ureja napotitev oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije. Pri sodelovanju v mirovnih ali humanitarnih operacijah se poleg zgoraj navedenega zakona upošteva tudi strategijo, ki ureja sodelovanje Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah.

K 3. členu

Večstransko razvojno sodelovanje je tisto razvojno sodelovanje, ki se izvaja preko mednarodnih institucij ali organizacij. Takšno sodelovanje se izvaja na prvem mestu preko Evropske unije, vendar tudi preko ostalih mednarodnih organizacij in institucij, mednarodnih finančnih institucij in skladov, v skladu s pogoji Odbora za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD DAC).

Osnovna oblika takega sodelovanja je financiranje subjektov, naštetih v prejšnjem odstavku, predvsem preko prispevkov, članarin in vplačil kapitala.

Večstransko razvojno sodelovanje se izvaja tudi v obliki sodelovanja slovenskih strokovnjakov v mednarodnih organizacijah ali mednarodnih operacijah, kot je opredeljeno v drugem členu Uredbe.

K 4. členu

Četrti člen navaja preostale načine in oblike razvojnega sodelovanja, ki jih ni mogoče umestiti med tipično dvostransko ali večstransko razvojno sodelovanje. Pri tem gre predvsem za krepitev zmogljivosti akterjev slovenskega razvojnega sodelovanja in ozaveščanje javnosti.

Takšno sodelovanje vključuje sodelovanje s pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki iz Republike Slovenije, ki delujejo na področju razvojnega sodelovanja, predvsem v obliki usposabljanja njihovih zaposlenih. Sodelovanje s pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki s področja razvojnega sodelovanja je mogoče tudi z zagotavljanjem materialnih možnosti za njihovo delovanje v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Gre predvsem za omogočanje prenosa odsluženih osnovnih sredstev pod določenimi pogoji (knjigovodska vrednost nič, izločitev iz uporabe in neuspešnost postopkov razpolaganja na podlagi drugih metod). Tako je možno na te subjekte, pod zgoraj navedenimi pogoji, z neposredno pogodbo brezplačno prenesti premično premoženje države ali samoupravnih lokalnih skupnosti. Poleg tega se omogoča tem subjektom pridobitev finančnih sredstev, če so do njih upravičeni na podlagi veljavne zakonodaje, na primer namenitve dela dohodnine za donacije, če je subjekt do tega upravičen na podlagi zakona, ki ureja dohodnino.

Ostale oblike razvojnega sodelovanja vključujejo tudi pripravo analiz s tega področja in ozaveščanje slovenske javnosti o pomenu razvojnega sodelovanja, vključno z globalnim učenjem.

K 5. členu

Določbe petega člena urejajo javni poziv, ki se uporablja le za sofinanciranje projektov izvajalcev, ki so za prijavljen projekt že pridobili sredstva izven Republike Slovenije. V prvi vrsti gre za projekte, ki jih že sofinancira Evropska unija, vendar je s pomočjo javnega poziva mogoče sofinancirati tudi druge projekte, ki so pridobili del sredstev po primerljivih postopkih, izvedenih s strani drugih subjektov izven Republike Slovenije.

Proračunski uporabnik lahko nameni sredstva le za tisti del stroškov, ki jih je moral za izvedbo projekta pokriti izvajalec iz lastnih sredstev in niso kriti s sredstvi, ki jih je prispeval drug sodelujoči financer.

Proračunski uporabniki lahko sofinancirajo take projekte pod določenimi pogoji, na primer, da je skladen s strateškimi dokumenti razvojnega sodelovanja Republike Slovenije in da še niso zaključeni na dan objave javnega poziva.

Pri izvedbi javnega poziva se smiselno uporablja določbe o javnem razpisu, kot izhaja iz podzakonskega akta, ki ureja postopke izvrševanja državnega proračuna. Peti člen zato ureja zgolj področja, ki jih omenjeni podzakonski akt ne zajema, oziroma jih Uredba želi urediti drugače. Večji del določb je zato namenjenih poenostavitvi postopka javnega poziva (na primer skrajšani roki za predložitev dokumentacije), saj je bil projekt predhodno že podvržen presoji v postopku, ki ga je izven Republike Slovenije izvedel drug financer.

K 6. členu

Javno pooblastilo za izvajanje razvojnega sodelovanja podeli vlada na predlog nacionalnega koordinatorja pravnim osebam javnega ali zasebnega prava, ki delujejo na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja, skladno z določbami ZMRSH in zakona, ki ureja državno upravo. Tako je na primer trenutno pooblaščen zavod Center za mednarodno sodelovanje in razvoj - CMSR.

Določba opredeljuje poglobitve naloge nosilcev javnih pooblastil, ki zadevajo ustroj njihovega delovanja na področju razvojnega sodelovanja. Nosilec javnega pooblastila je dolžan pripraviti svoj program dela, ki mora biti, v skladu z ZMRSH, usklajen z ministrstvom, ki ga financira in nacionalnim koordinatorjem. Nadalje nosilec javnega pooblastila vodi postopke za dodeljevanje sredstev za izvajanje programov ali projektov, ki temeljijo na programu dela. Naloge nosilca javnega pooblastila vključujejo tudi spremljanje, nadzor in poročanje nacionalnemu koordinatorju in financerju o izvajanju teh programov ali projektov in o porabi sredstev ter objavljanje stanja programov in projektov na svoji spletni strani. Po zaključku programa ali projekta mora nosilec javnega pooblastila tudi spremljati in ovrednotiti njihove učinke. Določba nosilcu javnega pooblastila dodatno nalaga dolžnost ozaveščanja javnosti o slovenskem razvojnem sodelovanju in poročanje o ozaveščanju nacionalnemu koordinatorju.

K 7. členu

ZMRSH omogoča neposredno sklepanje pogodb o financiranju programov ali projektov nosilcev javni pooblastil ali ustanov. Sedmi člen zato opredeljuje pogoje in merila za financiranje ali sofinanciranje posameznih programov ali projektov, ki morajo imeti svojo podlago v potrjenem programu dela nosilca javnega pooblastila ali ustanove.

Pogoji predpisujejo predvsem skladnost programov ali projektov s strateškimi dokumenti slovenskega razvojnega sodelovanja, s prioriteta partnerske države, ki jo program ali projekt zadeva in skladnost s potrjenim programom dela. Poleg tega mora biti izvajanje predlaganega programa ali projekta skladno z roki, opredeljenimi v programu dela. Opredeljen je tudi finančni pogoj; ministrstvo, ki program ali projekt financira mora imeti na voljo zadostna finančna sredstva v trenutku presoje programa ali projekta.

V primeru, da je nosilec javnega pooblastila ali ustanova v preteklosti že sklenila pogodbo o financiranju, kot jo opredeljuje ZMRSH, je pogoj tudi pravočasno posredovanje poročil o izvajanju programa ali projekta in porabi sredstev nacionalnemu koordinatorju in financerju. Nosilec javnega pooblastila mora izpolnjevati še dodatni pogoj, ki je dosledno izpolnjevanje nalog iz 6. člena Uredbe.

Tretji odstavek določa še merila za sofinanciranje, ki se dotikajo družbenih, gospodarskih, okoljskih, finančnih in podobnih vidikov programa ali projekta. Merila se opredeljujejo tudi do elementov kakovosti zasnove programa ali projekta, kot so: merljivost in jasnost rezultatov, izvedljivost, časovna opredelitev, ocena tveganj itd.

K 8. členu

Gre za tipično končno določbo, ki določa pričetek veljavnosti Uredbe, in sicer naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Ker Uredba ne prinaša izjemnih vsebinskih sprememb glede na sedanjo ureditev, je petnajstdnevni *vacatio legis* ustrezen in primeren.